

Participatieplan Omgevingsvisie Vught

Versie 5 mei 2022

Inleiding

De gemeente Vught is bezig met de invoering van de Omgevingswet. Onderdeel hiervan is het opstellen van een omgevingsvisie. Deze visie wordt het strategisch document dat het beleid van de fysieke leefomgeving van onze gemeente gaat sturen. Een visie die een samenhangende, richtinggevende koers bepaalt en welke draagvlak heeft bij onze partners, ondernemers en inwoners. De omgevingsvisie is het kaderstellend document van de raad om actief, sturing te geven en ruimtelijke (beleids-)voorstellen te toetsen. Om te komen tot het noodzakelijke draagvlak is het van belang dat inwoners en partners nadrukkelijk zijn betrokken en een rol hebben in dit proces. Wij beogen een proces waarbij een ieder wordt uitgenodigd mee te praten en haar wensen en ideeën in te brengen. De uiteindelijke besluitvorming ligt bij de gemeenteraad.

In het Koersdocument invoering Omgevingswet (van 11 april 2019) heeft de gemeente gekozen voor een onderscheidende koers bij de invoering van de Omgevingswet. Dat betekent dat bij het opstellen van de Omgevingsvisie de raad zich vooral wil richten op externe opgaven en actoren in het fysieke domein. Bovendien staat participatie centraal in het coalitieakkoord 'Een nieuwe start' vanwege de wens tot bestuurlijke vernieuwing. Om deze redenen wordt de omgevingsvisie participatief opgesteld. In voorliggend participatieplan is uitgewerkt hoe de participatie wordt vormgegeven bij het opstellen van de omgevingsvisie.

De omgevingsvisie wordt vastgesteld door de gemeenteraad. In alle communicatievormen rondom het participatietraject wordt duidelijk gemaakt dat de gemeente initiatiefnemer is van de omgevingsvisie. Om het project te ondersteunen is het adviesbureau BügelHajema uit Amersfoort ingeschakeld.

De processen participatie, communicatie en besluitvorming zijn op momenten aan elkaar verbonden. Dit plan is bedoeld om de benadering en aanpak van participatie vast te stellen. Voor het overzicht is er in dit document ook aandacht voor termijnen van besluitvorming.

Doelen

Het participatieproces voor de omgevingsvisie kent meerdere doelen. Het hoofddoel is van de participatie het verrijken van de besluitvorming. Er is heel veel deskundigheid bij de gemeente aanwezig, en om er echt een breed gedragen, kwalitatief goede visie van te maken is inbreng van diverse actoren nodig. We hebben lokale kennis en deskundigheid nodig van zowel inwoners, belangenorganisaties als partnerorganisaties. Daarnaast vragen we ook de ideeën en meningen van de diverse actoren op de toekomst van Vught en de doelen die de gemeente zich daarbij kan stellen.

Als neven doel zien we het stimuleren van betrokkenheid bij het uitvoeren van de visie. De Omgevingswet legt in artikel 1.6 op ons allemaal een zorgplicht voor de fysieke leefomgeving: 'Een ieder draagt voldoende zorg voor de fysieke leefomgeving'. Het is belangrijk om in die lijn maatschappelijk partnerschap te ontwikkelen. Gemeente en samenleving zijn gezamenlijk aan zet om ambities na te streven en dilemma's op te lossen.

Per doelgroep zijn specifieke doelen benoemd, zie hiervoor het onderdeel 'actorenanalyse' (pagina 4).

Fases

Om te komen tot een omgevingsvisie is het proces opgedeeld in vier fases. Participatie concentreert zich in fase twee.

Fase 1 Inventarisatie (april tot en met juni 2022)

In deze fase ligt de focus op informatie vergaren en afbakenen binnen de ambtelijke organisatie. In deze fase komen de volgende vragen aan de orde:

- Wat komt er op ons af – welke trends en ontwikkelingen spelen er?
- Welke kaders zijn er – wat ligt er vast in beleid?
- Welke aandachtspunten zijn er – synthese van wat we al doen en welke ontwikkelingen er op ons af komen
- Welke vragen willen we stellen in de participatie – keuzes en dilemma's op basis van de aandachtspunten

Het resultaat van deze fase is een startnotitie met een beleidsanalyse en een trendanalyse en een participatieplan (voorliggend plan). De startnotitie en het participatieplan vormen de basis voor de volgende fases. In de startnotitie zijn zes integrale vraagstukken benoemd, welke de basis vormen voor de participatie en het opstellen van de omgevingsvisie.

Fase 2 Participatie (juli tot en met december)

In deze fase ligt de focus op participatie. We passen verschillende vormen toe in de participatie, zie paragraaf Aanpak. De inhoudelijke kaders op grond waarvan de participatie start, zijn weergegeven in het eindproduct van fase 1, de startnotitie. Op basis van de integrale vraagstukken wordt in de

participatie inbreng gevraagd over de voor te leggen vragen uit de startnotitie. Met deze informatie krijgen we per vraagstuk een beeld vanuit de verschillende actoren over:

- Wat gaat goed en willen we behouden?
- Waarmee willen we aan de slag?

Het resultaat van deze fase is een verslag van de uitgevoerde participatie.

Fase 3 Visievorming (eind 2022 – voorjaar 2023)

In deze fase ligt de focus op het opstellen van de visie. Op basis van de uitkomsten van de inventarisatie en de participatie komen we tot beantwoording van de volgende vragen:

- Wat zijn onze waarden en welke waarden willen we behouden of versterken?
- Welke doelen willen we nastreven?
- Hoe en waar gaan we onze doelen nastreven en wat is onze rol daarbij?
- Hoe geven we ruimte aan initiatieven?

Zo nodig plannen we aanvullende gesprekken met bepaalde actoren. Denk aan een gesprek met het waterschap ten aanzien van specifieke opgaven met betrekking tot water of aan een gesprek met de GGD over opgaven op het gebied van gezondheid. Ook aanvullende participatie – bijeenkomsten met inwoners of belangenorganisaties zijn mogelijk.

Als resultaat van deze fase hebben we de concept Omgevingsvisie met daarin:

- Een gebiedsgerichte visie met opgaven
- Waardenkaart met waarden
- Stappenplan voor initiatieven

Fase 4 Formele procedure (voorjaar 2023 – najaar 2023)

Nadat de concept omgevingsvisie is opgesteld vinden de reguliere stappen plaats die nodig zijn om tot vaststelling te komen. Het ontwerp van de omgevingsvisie wordt ter vaststelling voorgelegd aan de raad. Vervolgens vindt de formele procedure plaats conform artikel 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht, in overeenstemming met artikel 10.7a van het Omgevingsbesluit, die waarschijnlijk dan inmiddels van kracht is. In het kader van de

procedure kan een ieder zijn zienswijze of vooroverlegreactie geven op het ontwerp. Nadat de zienswijzen zijn behandeld in de raad, kan de omgevingsvisie worden vastgesteld. De opbrengst van de participatie wordt verwerkt in de Nota Zienswijzen.

Actorenanalyse

De omgevingsvisie gaat over de visie voor de fysieke leefomgeving op de lange termijn. Dat betekent dat een ieder die hierin een belang heeft betrokken dient te worden. De actoren zijn te verdelen in drie groepen:

1. Ketenpartners/vooroverlegpartners zoals provincie, buurgemeenten, Rijkswaterstaat, waterschap, etc. veiligheidsregio, GGD, drinkwaterbedrijf, Gasunie, openbare vervoerders, Staatsbosbeheer, politie, Welzijn Vught, monumentenorganisatie(s), woningcorporaties
2. (Belangen)organisaties en verenigingen die actief zijn in de gemeente (kunnen ook provinciaal georganiseerde belangenorganisaties zijn)
3. Inwoners en ondernemers

Ad 1) De ketenpartners/vooroverlegpartners

belang van actor	Geïnformeerd worden en eigen belangen veiligstellen (zoals ligging van leidingen/dijken) en randvoorwaardelijk (woningen dienen te passen binnen regionaal woningbouwprogramma etc.). Voor buurgemeente geldt in een bijzonder belang wanneer het opgaven zijn nabij gemeentegrenzen of regionale opgaven met een grensoverschrijdend karakter.
participatiedoel	Informeren en afstemming over grensoverschrijdende opgaven. Het ophalen van kennis.
invloed	Mede inhoud geven aan de omgevingsvisie, bijvoorbeeld doordat bepaalde ontwikkelingen niet mogelijk zijn vanwege restricties (randvoorwaarden) of bovenlokale afspraken. Of andersom: een gewenste ontwikkeling juist onder de aandacht brengen.

Ad 2) Organisaties en verenigingen die actief zijn in de gemeente

belang van actor	Diverse belangen, dit verschilt per actor. Men wil meedenken over de toekomst van de gemeente, een bijdrage leveren aan visievorming en geïnformeerd worden. In grote lijnen kan onderscheid worden gemaakt tussen actoren in het buitengebied en in het bebouwde gebied (verschil per gebied) dan wel een onderscheid in belangen. Bijvoorbeeld: Economie en werkgelegenheid, Sociaal-maatschappelijk
------------------	---

	(waaronder ook cultuur en wonen), Agrarisch en natuur.
participatiedoel	Kruisbestuiving/ begrip voor elkaar, integrale visievorming, bijvoorbeeld agrarisch en natuur, economie en sociaal, draagvlak en verbinding met de visie. Zoveel mogelijk en zo goed mogelijk partijen betrekken. Kennis ophalen.
invloed	Meningen, visies en belangen worden meegenomen in de afweging en visievorming. Het is adviserend van aard.

Ad 3) inwoners en ondernemers

belang van actor	Meedenken over de toekomst van de gemeente, eigen ideeën kunnen inbrengen, visievorming en geïnformeerd worden.
participatiedoel	Vernieuwende ideeën en een visie op de toekomst van Vught ophalen, begrip voor elkaar, afstand tussen samenleving en gemeente verkleinen, draagvlak en eigenaarschap (de visie is van ons en voor ons, als Vughtenaren). Draagvlak.
invloed	Meningen, visies en belangen worden meegenomen in de afweging en visievorming. Consulterend.,

Gewenst resultaat

- Inbreng vanuit inwoners, ondernemers en (maatschappelijke) organisaties over waarden en opgaven.
- Vroegtijdige betrokkenheid en inbreng vooroverlegpartners en ketenpartners.
- Inbreng iedereen (inwoners, doelgroepen) op ontwerp-Omgevingsvisie, vermindering zienswijzen door het participatieve proces.

Raad

Raadsleden kunnen als toehoorder deelnemen aan alle bijeenkomsten in de tweede fase. In de derde fase worden mogelijk 1 of meer verdiepende participatie - bijeenkomsten georganiseerd waarbij raadsleden welkom zijn. Het is ook mogelijk aan het begin van de derde fase een dialoogavond voor de raad te organiseren.

Plan van aanpak

Onder andere op grond van ervaring bij eerdere participatietrajecten is voor de uitvoering van de participatie rekening gehouden met de wijze waarop organisaties en inwoners in de regel graag participeren. Verder wordt informatie uit lopende participatietrajecten in Vught meegenomen bij het opstellen van deze visie. Zo mogelijk worden aspecten die relatie hebben met de omgevingsvisie maar in eerste instantie van belang zijn voor andere trajecten, in het

participatietraject van de omgevingsvisie meegenomen. Dit om stakeholders en inwoners niet onnodig te belasten. Dit vereist overigens wel goede communicatie.

Er wordt gebruik gemaakt van het platform WijnVught. Vanaf het moment dat het platform is ingericht voor de Omgevingsvisie kunnen alle belangstellenden alle documenten daar inzien. Er wordt gedurende het participatie proces gebruik gemaakt van mailadressen waarbij wordt gevraagd of men op de hoogte wil worden gehouden.

	1. Formele organisaties en ketenpartners / partner organisaties	2. Belangengroeperingen inwoners / ondernemers	3. Inwoners en ondernemers
	Wordt begeleid door communicatie – inspanningen		
	Er is bijzondere aandacht voor ‘wat schuurt’ c.q. voor de dilemma’s op grond van de hoofdvraagstukken uit de startnotitie.		
Termijn	Eind mei / juni / juli	September t.m. december	September t.m. december
Kenmerk input	Inbreng op grond van: Vastgesteld beleid Kennis Visie	Meningen geven Waarderingen uitspreken Aandacht voor aspecten vragen	Meningen geven Waarderingen uitspreken Aandacht voor aspecten vragen
Grondslag	De eigen organisatie	Belangstelling en deskundigheid	Belangstelling en betrokkenheid
Vorm	1. Gesprekken of bijeenkomsten met meer stakeholders tegelijk. 2. Interviews met concrete vragen aan één stakeholder of enkel(en) tegelijk.	1. Bewonersavonden die als ‘expert’ bijeenkomsten worden georganiseerd en waar ook belangengroepen en samenwerkingsverbanden voor worden uitgenodigd. Deze zijn zowel per kern / gebied als over thema’s. Dit betekent dat iedereen welkom is, maar dat wij niet verwachten dat deze vorm	1. Wij in Vught: stellingen c.q. waardering geven op site 2. Fotowedstrijd, eventueel via site VughtVoorElkaar. Er worden periodiek thema’s voorgelegd waarop inwoners hun foto’s kunnen inzenden en prijzen kunnen winnen. Deze foto- wedstrijd in het bijzonder ook

		aansprekend is voor een groot deel van de inwoners. 2. Wij brengen onder de aandacht dat bijeenkomsten ook door inwoners zelf kunnen worden georganiseerd, waarbij iemand van de gemeente aanschuift. 3. Gemeente maakt zo mogelijk ook gebruik van regulier overleg van andere organisaties. De ervaringen die we opdoen bij deze bijeenkomsten zijn	onder de aandacht brengen van kinderen en jongeren.
	Er worden verslagen gemaakt van bijeenkomsten en interviews ten behoeve van specifieke terugkoppeling en het afronden van de participatie in een verslag. In de derde fase, bij het ontwikkelen van de omgevingsvisie, kunnen verdiepende bijeenkomsten worden georganiseerd. Of en hoe we dit vormgeven, is aan het begin van dit proces nog niet in te schatten.		
Organiseren	In mei	Voor / in de zomer	Voor / in de zomer

Overzicht Stakeholders t.b.v. participatie Omgevingsvisie

(Belangen) Verenigingen of samenwerkingsorganisaties van lokale inwoners en / of ondernemers:

Plattelandsverenigingen: ZLTO afdeling Dommel en Aa

Stichting Duinboeren

Wijkraden, Dorps – of centrumverenigingen: Initiatiefgroep Cromvoirt Samen, wijk- en dorpsondersteuners (via Welzijn Vught), wijkpunten (8)

Lokale afdelingen van Winkeliersverenigingen, Horecaondernemersverenigingen en MKB, in ieder geval Stichting Centrummanagement Vught

Festivalorganisaties: Helvoirts weekend, Hoge Bomen Festival, REBiRTH Festival

Milieuverenigingen of – raden en / of natuurverenigingen: Jeugdnatuurwacht Vught, Stichting Natuur – en milieugroep Vught, Knotploeg NMV, Natuurmonumenten.

Cultuur- , erfgoed, - heemkunde-, monumentenzorg of cultuurhistorische verenigingen:

Heemkundekring De Kleine Meijerij, Stichting Monumentenwacht Noord-Brabant, Stichting Brabants Heem

Adviesraad Sociaal domein Vught

Sportverenigingen

Gehandicaptenorganisatie Werkgroep Toegankelijk Vught, Toilettallantie, Testteam Toegankelijkheid, Koninklijke Visio De Vlasborch, Robert Coppes

Stichting, Cello

Ouderenbelangenvereniging: BSV Belangenvereniging Senioren Vught, Ouderen Samen

(Helvoirt)Welzijnsorganisaties inclusief jongerencentrum

Isabellagroep

Plaza Cultura

MOVE Vught

Formele organisaties / ketenpartners / samenwerkingspartners

Waterschap Aa en Maas

Rijkswaterstaat

Brandweer Brabant Noord

Politie Vught

Gasunie

Provincie Brabant

GGD Hart voor Brabant, Wijk -GGD'ers

Welzijn Vught

Woningcorporaties (Charlotte van Beuningen, Woonveste, Woonzorg Nederland)

Buurgemeenten

Staatsbosbeheer Groene Woud

Brabants Landschap

Veiligheidsregio

Defensie

Openbare vervoerders: Buurtbus 207 Vught – Cromvoirt, Buurtbusvereniging Helvoirt e.o. , NS Nederlandse Spoorwegen

Onderwijsorganisaties

Wegwijs Plus

Zorginstellingen: Reinier van Arkel, Novadic-kentron, Van Neynsel, Zorgstichting 't Heem, Gezondheidscentrum Helvoirt, Arons Zorg, Z.O.M. Zorg Op Maat, Thuiszorg Pantein, Tzorg, Vivent Zorgt!, Vughterstede, Thuis Zorggroep Elde Maasduinen, Kentalis Mariëlla, Kentalis Talent, Zuiderbos, Vughterstede WSD

Eigenaren in de gemeente van:

Campings: Minicamping De Gijzel , Minicamping 't Hoog, Minicamping De Runsvort, Minicamping Weideblik, Topparken Résidence de Leuvert, Camping Distelloo

Hotels: Landgoed Huize Bergen, Van der Valk, Enjoyhotel De Kruishoeve, De Guldenberg, Villa Lambertus

Musea: Geniemuseum, Nationaal Monument Kamp Vught, Vereniging van Vrienden rond het Vughts, Vughts Museum Ijzeren Man

En:

alle inwoners inclusief jongeren